

Heðin og havnin í Havn

Tað sló meg, tá eg las illfýsna aftursvarið til mín frá Heðini Mortensen, hvussu ómetaliga vánaliga ráðgeving, hann eftir øllum at døma hevur fingið, tá hann tulkar lesarabrævið hjá mær um havnarútbyggingina sum eitt persónligt álop á seg. Stórir partur av lesarabrævinum snúði seg um tað beint øvugta, har eg júst rósti Heðini Mortensen fyri at hava verið ein góður borgarstjóri fyri Havnina.

Kári Mikkelsen

havnarborgari

At ein amerikanskur forseti bert kann veljast aftur einaferð og í mesta lagi sleppur at sita í embætinum í

átta ár, er ikki av tilvild. At hendan áseting somuleiðis er galdandi fyri hægri, politisk embæti í nógvum øðrum londum, er heldur ikki tilvildarligt.

Høvudsorsøkin til slíkar reglur er, at eins og í sambandi við flest onnur leiðandi stórv, bera politisk stórv oftani í sær, at jú longri embætistíðarskeiðið varar, tess meira gongur valdið persóninum til hævdið, við teirri avleiðing , at dómievnnini minka munandi ella hvørva heilt.

Hvørt hetta er galdandi fyri borgarstjóran í Havn, skal eg ikki gera meg klókan uppá, men eitt faktum er, at Heðin Mortensen nú í skjótt 12 ár hevur sitið við valdinum í høvuðsstaðnum og hevur meira enn torført við at góðtaka, at nakar borgari setir spurnartekin við hansara politisku avgerðir ella embætisførslu.

Væntandi próvførslur

Herfyri dittaði eg mær at seta

spurnartekin við havnarútbyggingina í Havn, og somuleiðis um borgarstjórin hevði hugsað um sítt langtíðareftirmæli, tá hann einaferð leggur frá sær sum politiskur oddamaður fyri høvuðsstaðin, um hann setir ætlanina í verk.

Ístaðin fyri at koma við sannførandi argumentum fyri, hví útbyggingin av Tórshavnar havn júst skal gerast í tí minst egnaða økinum, nevnliga í bládýpinum í Nólsoyarfirði framman fyri Skansanum og býnum annars, leggur hann í krovið á mær fyri at koma við einum persónligum álopi á seg.

Í fótbólti og ítrótti annars er tað tíverri alt ov væl kent, at tað er munandi lættari at leggja eftir manninum, enn at royna at vinna sær bóltin. Hendan freistingin var eftir øllum at døma ov stór fyri Heðin Mortensen í hesum føri.

Heðin Mortensen førir fram, at hann hevur áhuga í, at “700 familjur í Havn framhaldandi fáa sína dagligu høvuðsinntøku av økinum hjá Tórshavnar havn. Tørvurin á arbeiðsplássum økist, men samstundis er menningin við at steðga upp, tí vit ikki eru sloppin at byggja út.”

Jamen, Heðin Mortensen, vit vita øll, at Tórshavnar havn hevur tørv á at verða útbygð. Og eg eri

á ongan hátt ímóti eini útbygging av havnini, tvørturímóti. Men hvør sigur, at tær 700 familjurnar ikki framvegis fara at verða breyðføddar, hóast útbygda havnin liggur aðrastaðni í kommununi enn í tí minst egnaða økinum? Sjálvandi verða tær tað!

Vánalig ráðgeving

At borgarstjórin tulkar lesarabræv mitt sum eitt “langt, persónligt álop” á seg, sigur meira um hann, enn um meg. Niðurstøðu hansara skilji eg á ongan hátt, og tað skilja heldur ikki tey mongu, eg havi verið í sambandi við, ið hava lisið hansara sera persónliga aftursvar undir heitinum “Kári og havnin í Havn”.

Lesarabrævið hjá mær er á ongan hátt nakað persónligt álop á Heðin Mortensen. Tvørturímóti rósti eg honum til skýggja fyri at hava verið ein góður borgarstjóri fyri Havnina, hvørs avrik eru sjónlig allastaðni í kommununi.

Eg siggi tí illfýsna aftursvarið frá borgarstjóranum soleiðis, at hann má hava fingið ómetaliga vánaligari ráðgeving, og tí helst er umskiltur í at leypa so framav, sum hann gjørdi. Tí vónandi botnar ógvusliga álopið ikki í, at hann ikki hevur lisið tað, áðrenn tað varð sent fjølmiðlunum. Eg freistist til at hugsa, at aftursvarið

hevði verið á munandi hægri støði, um hann hevði. Alternativt er hann eftir øllum at døma dottin í klassisku felluna fyri ein, ið hevur sitið so leingi við valdinum, at valdsfullkomuleikin hevur sett seg í hævdið.

Býráðið má sinna seg

Eins og mong onnur við mær eri eg ímóti ætlaðu havnarútbyggingini, og tað ætli eg mær sum havnarborgari og skattgjaldari í høvuðsstaðnum ikki at tígja við. Orsøkirnar eru m.a. hesar:

- hon fer at oyðileggja tað mest avmyndaða, málaða og teknaða útsýnið í landinum
- talan verður ikki um eina framtíðartryggjaða loysn
- ongar framskrivingar av framtíðar skipaferðslu eru gjørdar
- tunga ferðslan fram við Strond fer at oyðileggja virðismikla og elskaða rekreativa økið hjá havnarfólki
- aðrir framkomnir høvuðsstaðir flyta bingjuhavnr út um býrnar
- hon verður alt ov kostnaðarmikil í mun til, hvat nytta fæst burtur úr henni

Hóast mótstøðu mína í hesum máli, ynski eg bæði tær, Heðini Mortensen, og okkara kæra høvuðsstaði, alt tað besta í framtíðini. Eg vóni tó,

at býráðið sinnar seg og av álvara fer undir at kanna møguleikan fyri at gera havnarútbyggingina aðrastaðni í kommununi.

Annars fari eg at heita á øll við áhuga fyri hesum máli um at lesa greinina hjá Niels Midjord í Dimmalætting fríggjadagin 22. januar 2016 undir heitinum “Havnarútbyggingin við Skansan – eitt sera stórt mistak”. Her vísir greinskrivarin á skaðiligu árinini, sum stuttskygdar avgerðir um tvær aðrar havnarútbyggingar her á landi hava havt, orsakað av kommunalpolitiskum tankaloysi. Vónandi ger býráðið í Havn ikki sama mistak.

Kynsligur ágangur skal ikki góðtakast

Eyðgunn Samuelsen

landsstýriskvinna í almannamálum

Tað er ikki sørt skelkandi at hoyra, hvat ið kvinnur og gentur í Føroyum hava upplivað av kynsligum ágangi í

okkara friðarliga landi. Tað krevur stórt dirvi at siga okkum sína søgu, og tøkk fá allar tær, ið hava torað at traðka fram og tey, ið hava sett sjóneykuna á henda trupulleikan.

Hesar søgur vísa millum ann-að, at vit hava ein stóran javnstøðu-trupulleika, tí javnstøða snýr seg júst um, at øll menniskju hava sama virði, uttan mun til kyn. Hetta, at øll hava sama virði og at øll, uttan mun til kyn, skulu kunna

ferðast trygt í tí almenna rúminum, er ein av grund súlunum í okkara samfelag. Tí eru vit sum samfelag ímóti øllum slag av harðskapi og ágangi á kvinnur.

Eitt nei er eitt nei

Tað er púra burturvið, at gentur ið hava verið fyri kynsligum ágangi skulu kenna á sær, at tær sjálvar hava skyldina, at skommin er teirra og at tær tí aloftast velja at tígja hetta burtur. Vit eiga heilt frá barnsbeini av at leggja niður í okkara børn, at tey skulu virða sín egna kropp eins væl og mørkini hjá hvørjum øðrum. Vit mugu læra okkara ungu, at tá ið ein teirra sigur nei, so er hetta álvara og merkir nei. Tað er ikki rætt, uttan mun til í hvørjum sambandi tað er, at seta spurnartekin við um ein persónur,

ið sigur nei, nú veruliga meinar tað.

Samgongan raðfestir bardagan móti harðskapi og kynsligum ágangi høgt

Løgmaður er longu farin í holt við ásetingarnar í samgonguskjalinum um at dagføra revsilógina í málum um neyðtøku og um at gerast skal ein lóg um elting (stalking). Harafturat koma onnur átøk, sum samgongan fer at fremja.

Tilbúgving setast á stovn

Amnesty mælir til, at ein tilbúgving verður sett í verk, so kvinnur sum hava verið fyri neyðtøku, fáa bráðfeingis hjálp. Hesa tilbúgving fara landsstýriskvinnurnar í almannag og heilsumálum at taka stig til at fáa setta í verk sum skjótast.

Reglur skulu gerast, so tað ber

til hjá kvinnum ið hava verið fyri neyðtøku, at verða kannaðar uttan at teimum nýtist at melda fyrst. Sum fakfólk so greitt hava víst á, kann ein kvinna ið hevur verið fyri neyðtøku, vera so illa fyri sálarliga beint eftir hendingina, at tað er trupult hjá henni at taka støðu til, um hon skal melda ella ikki.

Tað er alneyðugt, at tær kanningar ið verða gjørdar eftir neyðtøku, verða gjørdar á ein slíkan hátt at prógvini kunnu brúkast í einum møguligum rættarmáli og tí mugu reglur gerast um hetta. Støða má eisini takast til, hvussu leingi tilík prógv skulu goymast.

Heildarætlanin um kynsligan ágang

Arbeiðið at seta í verk tey átta átøkini í heildarætlanini um kyns-

ligan ágang byrjar í hesum árinum.

Sambært heildarætlanini skulu tey, sum hava seinárin orsakað av kynsligum ágangi barnárinini kunna fáa ókeypis viðgerð hjá sálarfrøðingi. Kunningartilfar skal eisini gerast til teirra, sum hava verið fyri neyðtøku ella neyðtøkuroynd, umframt at annað fyribyrzgjandi arbeiði verður gjørt.

Hesi álvarsmál og hetta økið hava hægstu raðfesting hjá samgonguni.